

CONSILIEREA CADRELOR DIDACTICE

Prof. consilier școlar:
Alina Maria Petrișor
Andreea Alexandra Șeer
Ioana Maria Bran

**INTERVENȚII
PENTRU CADRE
DIDACTICE
ÎN SITUAȚII DE
PRESIUNE ȘI ABUZ**

**Prof. consilier școlar:
Seer Andreea Alexandra
GPP Tg. Lăpuș &
Școala Gimnazială Cernești**

FĂRĂ APĂRARE - scurt metraj despre relațiile dintre cadrele didactice și elevi

<https://www.youtube.com/watch?v=RWGyNlpCID8>

1. Sesiuni de debriefing emoțional după incident

Consilierul organizează o serie de întâlniri individuale cu profesorul cu scopul de susținere:

- ascultare activă (fără judecată);
- validarea trăirilor;
- tehnici de reglare emoțională (respirație, ancorare, reframing);
- conștientizarea ABC-ului cognitiv;

2. Supervizare psihopedagogică informală

Se stabilesc sesiuni periodice 1:1 sau grupuri de suport în care profesorii pot discuta dificultățile întâmpinate cu elevii:

- organizarea unor întâlniri periodice (lunar sau bilunar) între profesori, facilitate de consilierul școlar, pentru discutarea dificultăților emoționale, împărtășirea de soluții și reducerea izolării profesionale;
- se analizează situații concrete și se oferă feedback non-evaluativ.

3. Intervenție sistemică la nivelul clasei pentru reglarea dinamicii relaționale

Consilierul poate intra în clasă împreună cu profesorul sau la solicitarea acestuia, pentru:

- observarea directă a relațiilor profesor-elev;
- a desfășura activități de educație emoțională, empatie și comunicare non-violentă;
- exerciții de coeziune a grupului (team-building, stabilire de norme colective, etc.);

Exemplu: activitate pe tema „Respectul în relațiile profesor-elev” folosind jocuri de rol și reflecție ghidată.

4. Medieri consilier-elev-profesor

- în cazul conflictelor directe, consilierul poate facilita un dialog între profesor și elev, având rolul de mediator imparțial, cu scopul de a reconstrui relația și a stabili limite clare.

Exemplu:

După o abatere gravă a elevului, consilierul organizează o întâlnire tripartită pentru a negocia reguli clare de comportament și a restabili respectul reciproc.

5. Consiliere și suport în redactarea unui plan de intervenție personalizat

Dacă un cadru didactic e constant agresat verbal sau umilit:

- susținere în procesul de raportare și intervenție instituțională;
- se creează un plan de acțiune împreună cu consilierul: cine intervine, când, ce limite se impun;
- consilierul poate ajuta profesorul să urmeze pașii legali și administrativi în caz de abuz din partea elevilor: redactarea fișei de incident, sesizarea conducerii, colaborarea cu părinții sau poliția (dacă e cazul);
- se implică directorul, familia elevului, cadrul legal (dacă e cazul).

6. Programe de educație socio-emoțională pentru elevi (cu impact indirect asupra profesorilor)

În școlile unde elevii învață să-și recunoască și gestioneze emoțiile, conflictele scad, iar cadrele didactice sunt mai respectate.

Exemple: „Cercul Siguranței”, „Învăț să fiu”, „Friendship Curriculum”

7. Prevenție prin formare continuă pentru profesori

Workshopuri despre:

- managementul clasei în situații limită;
- comunicarea nonviolentă cu elevii dificili;
- setarea de limite clare fără autoritarism;

Referințe bibliografice

- CASEL. (2020). Social and Emotional Learning: CASEL's Framework for Systemic Social and Emotional Learning. <https://casel.org>;
- Cojocaru, D., & Cace, C. (Coord.). (2011). Psihologia resurselor umane în educație. Editura Polirom;
- Durlak, J. A., et al. (2011). The impact of enhancing students' social and emotional learning: A meta-analysis of school-based universal interventions. *Child Development*, 82(1), 405–432.
- Edupedu.ro. (2024). Ce face un consilier școlar? Norma didactică și noile atribuții. <https://www.edupedu.ro/ce-face-un-consilier-scolar-norma-didactica-si-noile-atributii-in-situatii-de-criza-sau-risc-consilierul-scolar-poate-intervenii-fara-acordul-de-parintelui>;
- Goleman, D. (1995). *Emotional Intelligence: Why It Can Matter More Than IQ*. Bantam Books.
- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (2005). *Creative Controversy: Intellectual Challenge in the Classroom*. Interaction Book Company.

Referințe bibliografice

- Ochiș, M. (2019). Consilierea și orientarea școlară. Asociația Telefonul Copilului. <https://telefonulcopilului.ro/wp-content/uploads/2020/11/Consilierea-si-orientarea-scolara-Ochis-Mirabela-final.pdf>;
- Popescu, T. (2018). Consilierea cadrelor didactice: o abordare integrată. Revista de Psihopedagogie, 30(2), 55–62.
- Rogers, C. (1995). Freedom to Learn (3rd ed.). Merrill Publishing;
- Rosenberg, M. B. (2003). Nonviolent Communication: A Language of Life. PuddleDancer Press.
- UNICEF România. (2022). Set de instrumente pentru educația incluzivă. <https://www.unicef.org/romania/media/13121/file/UNICEF%20Romania%20Set%20de%20instrumente%20pentru%20educatia%20incluziva.pdf>;

STUDIU DE CAZ

**Prof. consilier școlar:
Petrișor Alina Maria**

**Școala Gimnazială
„Octavian Goga”
& „Ion Luca Caragiale”**

Studiu de caz - relaționarea eficientă profesor-elev

„Nu știu dacă pentru activitatea de dascăl e potrivit să dăm sfaturi. Dacă meseria de dascăl ar fi fost mai mult o știință decât artă, atunci ar fi fost mai simplu. Într-o știință se poate ușor crea un algoritm, pe care dacă îl urmezi pas cu pas, obții rezultatele dorite. Dar această meserie are multe aspecte de artă, nu doar de știință, de aceea nu prea există rețete sau algoritmi de succes. De aici și dificultatea de a da sfaturi.”

profesor Laurențiu Roșu

Studiu de caz - relaționarea eficientă profesor-elev

Date personale elev

Nume și prenume: I.F.

Vârsta: 15 ani

Scopul întâlnirii

Identificarea comportamentului atipic:

- Se enervează ușor când este întrebat ce a spus;
- Refuză să urmeze indicațiile colegilor și răspunde agresiv;
- Manifestă crize de furie (aruncarea obiectelor- penarul) atunci când este contrazis;
- Îi este greu să accepte să fie corectat și nu răspunde la întrebările care necesită o explicație mai lungă.

Studiu de caz - relaționarea eficientă profesor-elev

Istoria personală: familie tipică, situație materială foarte bună, este singur la părinți, elevul petrece foarte mult timp pe calculator.

Posibile cauze ale comportamentelor atipice:

- Dificultăți în gestionarea emoțiilor;
- Ambii părinți lucrează, se văd doar seara;
- Lipsa unor limite clare;
- Din punct de vedere fizic este robust, fără antecedente medicale, fără alte boli cronice sau ereditare.

Studiu de caz - relaționarea eficientă profesor-elev

Date personale diriginte:

Nume și prenume: X X

Vârsta: 42

Scopul întâlnirii

Identificarea comportamentului atipic:

- Preocupat de rezultatele școlare, este rigid în a accepta scuze;
- Este tăcut și rezervat;
- Exprimă zgomotos supărarea, furia (izbucnește fără a fi dat semne de supărare);
- Rigid în a accepta contradicția;
- Oferă explicații scurte și la obiect fără să dea informații suplimentare pentru o mai bună înțelegere.

Studiu de caz - relaționarea eficientă profesor-elev

Istoria personală

- Dificultăți în gestionarea emoțiilor – îi este greu să își manifeste frustrarea și furia într-un mod adecvat;
- Mediu familial – trece printr-un divorț și un deces în familie;
- Impune limite între el ca și diriginte și elevii săi;
- Gestionează situația mult prea personal.

Studiu de caz - relaționarea eficientă profesor-elev

Măsuri și intervenții aplicate

1. *Intervenție la nivelul grupului*

- Stabilirea unor reguli clare și consecvente;
- Activități la ora de dirigenție punctual pe situațiile cu care elevii se confruntă, învățându-i să-și rezolve conflictele verbal, nu fizic;

2. *Intervenție individuală*

- Tehnici de autoreglare emoțională - dirigintele și elevul au fost învățați să folosească respirația profundă și să numere până la 10 când simt că se enervează;
- Retragera - să se retragă pentru a se calma;
- Jurnal emoțional - consilierul școlar l-a ajutat să recunoască și să-și exprime emoțiile prin discuțiile din cadrul întâlnirilor.

Studiu de caz - relaționarea eficientă profesor-elev

Măsuri și intervenții aplicate

3. *Colaborare cu familia și specialiști*

- Întâlniri regulate cu părinții - s-au oferit strategii pentru gestionarea crizelor de furie acasă;
- Evaluare psihologică - recomandare pentru o evaluare de specialitate pentru a exclude eventuale tulburări de comportament;
- Activități de calmare acasă - părinții au fost încurajați să introducă discuțiile în familie, să petreacă împreună timp de calitate.

Pentru diriginte:

- consiliere psihologică sau terapie pentru a putea accepta evenimentele din viața sa;
- Sprijin și suport din partea colegilor și a consilierului școlar;
- Activități sportive și ieșiri în natură cu clasa de elevi.

Studiu de caz - relaționarea eficientă profesor-elev

REZULTATE ȘI CONCLUZII

- intervenția a avut loc atât individual cât și în grup. Pasul cel mai important a fost acceptarea întâlnirilor de grup.

Elev:

- după 2 luni, elevul a început să își controleze mai bine reacțiile și să ceară ajutor verbal atunci când considera că nu poate face față;
- frecvența crizelor de furie a scăzut, iar interacțiunile cu colegii s-au îmbunătățit;
- părinții au observat îmbunătățiri și acasă, aplicând tehnicile recomandate;
- colaborarea cu un psiholog a oferit suport suplimentar pentru dezvoltarea abilităților de autoreglare.

Studiu de caz - relaționarea eficientă profesor-elev

REZULTATE ȘI CONCLUZII

Diriginte:

- după primele întâlniri cu clasa în noua organizare, dirigintele a observat reacții pozitive, elevii au fost mai deschiși, au venit cu sugestii și chiar au reușit să își înțeleagă, remedieze unele dintre comportamentele avute până atunci;
- este mai liniștit și a acceptat să înfrunte situațiile din viața personală și să pornească într-o nouă etapă a vieții;
- este mai optimist și mai deschis la situațiile noi.

Studiu de caz - relaționarea eficientă profesor-elev

LECTII ÎNVĂȚATE

- Consecvența este esențială - reguli clare și aplicate consecvent au ajutat la corectarea comportamentului;
- Sprijinul emoțional contează - elevii/cadrele didactice au nevoie să învețe cum să își exprime emoțiile într-un mod sănătos;
- Colaborarea dintre cadrele didactice, părinți și specialiști este cheia succesului.

Acest caz arată că, prin intervenții personalizate și suport adecvat, situațiile de acest gen, comportamentele pot fi gestionate eficient.

**EXERCITIU DE
IMAGERIE DIRIJATĂ
- întărirea eului -**

**Prof. consilier școlar:
Bran Ioana Maria**

**Școala Gimnazială
„Al. Ivăsiuc”
& Colegiul Național „V. Lucăciuc”**

Imagerie dirijată - întărirea eului -

SCOP

- întărire eului sau creșterea încrederii în sine și accesarea propriilor resurse cu care persoana a rezolvat anterior probleme asemănătoare cu problema actuală, pe care alege să lucreze în acest exercițiu.

INSTRUCȚIUNI:

- Înainte de a citi povestea alăturată, se discută o problemă cu care persoana se confruntă în momentul de față, problemă pe care va lucra în acest exercițiu. Este important de precizat faptul că problema aleasă să facă referire strict la propria persoană și să nu necesite contribuția celor din jur pentru rezolvarea ei. *Exemplu: depășirea fricii de a vorbi în fața unui grup, teama de a fi judecat de cei din jur, teama de a pune limite în relația cu ceilalți, teama de a deveni victima celor din jur prin verbalizarea propriile emoții și nevoi, etc.*

Imagerie dirijată - întărirea eului

INSTRUCȚIUNI:

- după citirea poveștii alăturate, de preferat, față în față, se poartă o discuție pentru a evidenția resursele pe care inconștientul ni le arată prin acest exercițiu, resurse ce ne-au fost de folos în trecut și care ne pot ajuta și în depășirea problemei actuale.
- acest exercițiu este recomandat în procesul de consiliere, după ce am încercat prin diferite alte metode să ajutăm persoana (elev, cadru didactic, părinte) să depășească un obstacol și par să nu funcționeze.

START EXERCITIU

- *Instalează-te confortabil în scaun sau fotoliu, comod, calm, relaxat, cu ochii închiși...*

Referințe bibliografice

- Irina Holdevici, Bogdan Ion, Andreea Ion, Psihoterapii moderne. Noua hipnoza Ericksoniana, Editura Universitara, 2011;
- Irina Holdevici, Mihaela Negrescu, Hipnoza clinică, Editura Trei, 2024;
- Milton H. Erickson, Ernest Lawrence Rossi (Other Contributor), The Collected Papers of Milton H. Erickson on Hypnosis, Vol. 4 : Innovative Hypnotherapy, Psychology, 1980;